

SWEA bladet, Oslo nr. 1 2006 årg. 14

Adress:
Postboks 2549 Solli 0202 Oslo

www.chapters-swea.org/oslo/

Ansvarig utgivare:

Katarina Silfverskiöld tel. 22 14 28 85

Redaktör:

Maria Christophersen Hielte tel. 22 69 30 10

Redaktion:

Sylvia Söderman Fosdahl, tel. 66 84 93 16

Maud Wester, tel. 67 12 34 30

Layout: Inger-Johanne Engen tel. 22 23 21 00

Annonserpriser:

Sv./v. Färgannonser baksidan:

1/1 sida: 190x260 mm (måste vara i färg)

1.200 kr helsida 3.000 kr

1/2 sida: 650 kr 1/2 sida 1.600 kr

1/4 sida: 400 kr 1/4 sida 850 kr

visitkort: 250 kr visitkort: 650 kr

dubbelt pris i färg.

Annonser lämnas till sponsransvariga som färdiga original d.v.s. elektroniska filer lagrade i format som t.ex. JPG, EPS, TIF, PDF eller QuarkXPress.

-skickas över Internett eller på diskett/CD-rom

Upplaga: 400 exemplar

Manusstopp för nästa nummer: 17 oktober 2006

Omslagsbild: Sylvia Söderman Fosdahl

ORDFÖRANDENS RADER

Våren är en kul tid! Allting spirar och i år är det nästan explosionsartat mycket på en gång. Precis så är det för SWEA Oslo också! Nya medlemmar strömmar in och fortsätter det i den här takten så dröjer det inte länge innan vi fått lika många nya som under hela 2005. Och då ska ni inte glömma bort att vi växte med nästan 30% förra året!

Nya krafter är det också lite högre upp i organisationen då den regionen SWEA Oslo tillhör, VEMA (Västra Europa, MellanÖstern och Afrika), har fått en ny ordförande. Hon heter Kersti Winblad von Walter och bor på Mallorca. Kersti är en verkligt glad och positiv person vilket jag själv upplevde både under RM (regionmötet) i Aten och inte minst under VM (världsmötet) i New Orleans. Där var hon en ständig samlingspunkt för alla sweor som vandrade runt i den dygnetrunt pulserande staden. Dessutom är Kersti ytterst kunskapsmässigt kvalificerad för posten som regionordförande så detta lovar gott för regionens framtid.

Ni som bestämmer er för att följa med till RM i höst kommer själva att få uppleva hur bra stämningen är under dessa möten! Denna gången blir det i Berlin den 13-15 oktober med två alternativa extraturer den 16-17. Detta mötet blir extra spännande för det är första gången alla tre regionerna i Europa samlas på samma ställe. Och jag tror att mötesdagarna är mitt under den berömda Oktoberfestivalen så det kommer att finnas mycket att hitta på och många sweor att hitta på det med!

Mer information om resan hittar ni på vår hemsida och om nån av er inte har internett och vill veta mer, hör av er till mig så skickar jag infon med vanligt brev.

Här hemma har vi så smått inlett ett litet försök på samarbete med Norsk-Svensk Forening, vilket ni kanske lagt märke till på programsidan. Hur och om vi går vidare beror lite grann på er medlemmar men det finns ju en naturlig begränsning i och med att SWEA enbart är för svenska kvinnor medan Norsk-Svensk Forening, som ju namnet säger, är både för norrmän och svenskar, kvinnor som män. Vi får ta ett steg i taget så ser vi hur det utvecklar sig. Har ni tankar eller frågor om samarbetet, så hör av er. Använd gärna vår officiella SWEA Oslo mail: oslo@swea.org, den kommer alltid direkt till den sittande ordföranden.

Så till sist en spännande liten nyhet, SWEA har tillsammans med SVIV (Svenskar i Världen) instiftat ett nytt stipendium för Unga Globala Nomader. Mer information om det hittar ni på vår hemsida: www.chapters-swea.org/oslo/. Där hittar ni också alla detaljer om luncher, middag och resor som SWEA arrangerar i Sverige under sommaren.

För snart är den här, sommaren, så skynda er att njuta av våren!

Kram Katarina

Styrelse för SWEA-Oslo

Ordförande
Katarina Silfverskiöld
T +47 22 14 28 85
M +47 99 70 62 32
sweaordf@gmail.com

Vice Ordförande
Kristina Arntyr
T +47 66 77 75 51
M +47 92 49 24 26
sweaiceordf@gmail.com

Mötessekreterare
Camilla Olsson
T +47 22 20 34 99
M +47 47 60 79 67
sweamotessekr@gmail.com

Skattmästare
Inger Andersson
T +47 66 99 58 00
M +47 93 00 76 82
sweakassor@gmail.com

Medlemssekreterare
Christina Lauritzen Lööf
T +47 24 11 88 12
M +47 95 79 87 12
sweamedlemssekr@gmail.com

Sponsring/PR
sweasponsor@gmail.com
Vakant

Programansvarig
Anna Løken
T +47 31 28 31 24
M +47 990 27 064

Anja Sjögren
T +47 66 98 85 62
M +47 92 48 63 06
sweaprogramansvarig@gmail.com

Redaktör
Maria Christophersen
Hielte
T +47 22 69 30 10
swearedaktor@gmail.com

Redaktionskomité:
Inger-Johanne Engen
T +47 22232100
M +47 93265880
i-jengen@online.no

Sylvia Söderman Fosdahl
T +47 66 84 93 16
M +47 97 54 94 93
fosdahlr@online.no

Maud Wester
T +47 67 12 34 30
M +47 4190 67 67
maudwester@netcom.no

IBSEN OCH HANS KVINNOR

Text Maud Wester

”Det är kvinnan bakom allt”, sjöng, nej inte Henrik Ibsen, men Ernst Rolf. Kanske hade han hört sin norska Tutta läsa Peer Gynts: ”Der stod kvinder bak ham”.

Mor Åse, Solvejg, Hedda, Fru Alving, Kvinnan från havet och inte minst Nora - alla har de blivit begrepp ända in i vår tid. Men vilka kvinnor stod bakom Ibsen?

För att få en inblick i hans galleri kontaktade vi en Ibsen-kännare, lektorn, föreläsaren, reseledaren mm Erik Gjestvang med kultur i många former på sitt eget schema.

- Antingen de är huvud- eller bipersoner är varje kvinna viktig i Ibsens teaterstycken. Hon kan vara mor, madonna, inspirator eller räddande ängel. Karaktärsfast stark eller kärleksfullt uppoffrande, men också farlig förförerska eller en furie. Ingen är bärare av den slutliga sanningen, alla är de levande närvarande på scenen. Männerna hos Ibsen är mer på sviktande grund. De påverkas ofta av makten i samhället, strävar uppåt och går i taket. Men de faller ihop, håller inte måttet. Medan kvinnorna är mer inriktade på relationer. De står för omsorg och rättskaffenhet, samvete och ansvar. Ibsen ville avslöja oss i all vår obeslutsamhet och otillräcklighet. Vi går inte konfliktfria genom livet. Svek och ansvar går igen i både seder och bruk, i kärlek och affärer.

Det är vi som känner Ibsens kvinnor

Henrik Ibsens skådespel skrevs mellan 1850 och 1899. Enligt en färsk amerikansk mediauppgift spelas varje vecka ett Ibsenstycke på 130 scener världen runt. Det säger litet om vilket inflytande hans pjäser ännu har på oss nutidsmänniskor. Problemen är där i vår egen vardag. Kvinnofigureerna - och sannerligen männen! - kan vi peka ut omkring oss. Idag är mänskliga relationer för-

klarade, bevisade, debatterade. Som Erik Gjestvang framhåller:
- Vi i vår tid har nog lättare att förstå dessa människor med sina grundläggande drag, och att ta dem till oss. Om trettio år kommer Nora fortfarande vara lika spännande aktuell. Alla går vi med ett förflutet i oss. Ibsen ville verka för att man blir medveten om sitt ansvar och befriar sig från konventioner för att få en frigjord personlighet.

Det är först när Ellida i Kvinnan från havet får välja fritt som hon kan avstå från sin ungdomsförälskelse och bli vid sin mans sida. Det är när Nora slutar vara den lilla ekornen och dansande dockhustrun som hon vågar gå ut genom dörren. Och till den vinglande, ljugande Peer Gynt sjunger Solvejg ”Sov du, dyreste gutten min. Jeg skal vugge deg, jeg skal våge.”

Ibsen hade sett dem, de starka kvinnorna. Fru Alving som byggde upp hela livet kring sin syfilisdrabbade son. Hedda Gabler som kompromisslöst störtar andra och skjuter sig själv. Men också de svaga, de som offrade sig helt, och t o m offrade sina barn, en drunknande Eyolf, en liten Alf som inte kunde leva där prästen Brand bestämt att han måste verka. Eller en Hedvig i Vildanden som själv måste ta konsekvenserna av familjens moraliska krav.

Formad av starkare kvinnor

Ibsen själv levde inte fläckfritt bland sina kvinnor. Fick barn utan att ta sitt ansvar med hushållerskan på sin första praktikplats på apoteket i Grimstad. Försvann från sin ”fästmö” Rikke Holst i Bergen då hennes ogillande far dök upp, fastän de kastat ringar på fjorden och han givit ut populära romantiska dikter kring henne.

- Minns du inte att du sprang din väg, anklagade hon honom senare.

- Ansikte mot ansikte är jag ingen modig man, svarade Ibsen. Skymtar man en Peer Gynts Solvejg hos Rikke?

Hustrun Suzannah Ibsen var en karaktärsfull kraftkvinna, trots en plågsam ledgångsreumatism. Dotter till prästen Thoresen, som blev änkling med fem barn och snart gifte om sig. Suzannah följde Ibsen från

Bergen till Christianias Norske teater och vidare till Italien och Tyskland, medan han under 27 år skrev några av sina berömdaste teaterstycken. Men kanske inte lika troget blev vid hemmets härd. Ibland satte hon mannen tillbaka vid skrivbordet när hon tyckte det var på tiden. Och långt efter mannens bortgång valde hon själv att dö sittande i sin stol. ”Hon är min karaktär”, sade Ibsen. ”Helstöpt och fast, lite ologisk och inte mycket för varmt prat.” Han kallade henne smeksamt för Kat, med ett t. Och skrev till henne dikten Tak. Med ett k.

Lite har hon väl färgat av sig på Inger til Østråt, Lona Hessel i Samhällets pelare och Fru Alving. Henrik Ibsens egen formning började nog med hela personaget kring hemmet. Både farmor och mormor var kraftfulla, självständiga kvinnor som fanns med under hela uppväxten. Henriks mor, Marichen Altenburg, var en stillsam, lite grubblande konstnärnatur, i kontrast till den utåtriktade köpmannen i Skien. Lille Henrik iakttog motsättningarna. Modern tog ibland med honom på teatern. En färgstark faster Ploug fantiserade kring olyckor och väckte upp mystiken. Både en moster och en kusin målade tavlor. En tid funderade Henrik själv på att bli konstnär och målade väl ett sextital tavlor.

En av hans sista muser, svenskan Rosa Fitinghoff, mötte den sjuke, gamle Ibsen när hon var 28 och överlevde honom med 43 år, alltså omöjligt.

Barndomen var en hel scen av Peer Gynt-format, ett vimmel av Mor Åse'r och resten av rollistan.

Hans pjäser personer hänger på snöre

Jodå, det står många kvinnor bakom Ibsen. Erik Gjestvang berättar om de kanske ändå fler som han fann/uppsöktes av längre fram i livet. Mitt i alla funderingar kring samhällets problem och den enskilda människans moral och balansen mellan könen var Ibsen nog så intresserad av kärlek och erotik. Kvinnan som inspiration och förförelse. Helene Raff, den vassa erotiska Emilie Bardach (som kan ha stått modell till Hedda Gabler), Hildur Andersen (näraliggande förebild till Hilde i Byggmästare Solness) samt svenskan Rosa Fitinghoff är några av dem man känner till. De besökte honom i diktarstugan, de brevväxlade länge med honom - och ingen av dessa fyra gifte sig någonsin.

Rosa Fitinghoff var 28 år när hon mötte Ibsen på Grand Café 1899. Hon var med sin mor på besök i Oslo, sedermera kom han också och hälsade på henne i Stockholm. Men han hade redan haft sitt slaganfall, han började bli gammal, och han hade börjat ifrågasätta vad han genom diktningen mistat av levande liv som äkta man, far och deltagare i samhället omkring.

Vid ett besök i hans arbetsrum visade han lådan i skrivbordet där alla Rosas brev låg. De drack en kopp kaffe, och han berättade om hur han hade lappar med personerna i den pjäs han höll på med fästade på ett snöre över skrivbordet. Då de dog eller försvann ur pjäsen, ryckte han bort dem, han ville inte ha för många lappar i huvudet. "Ibland trötter de mig, alla dessa människor."

De brevväxlade under hans återstående sju år fram till 1906. Själv levde hon till 1949, slutet och tillbakadragen, utan att avslöja någonting om deras förhållande.

Men Irene i *Då vi döda vaknar* lever kvar.

Dikt är att se, sade Ibsen. Han såg allting färdigt för sig i sina skådespel, personernas kläder, miljön. Men framför allt såg han inåt, och ställde frågorna. "Mitt kall er ikke å svare." Ibsens storhet ligger i att han lyfte fram också kvinnorna i ljuset och ville definiera deras roll. När han blev åtsatt om Nora och hennes kamp, svarade han dock: "Dette er en menneskesag, ikke en kvindesag". Det gäller för oss alla att gå in i livet och ta vårt ansvar.

Här dansar Nora sin Tarantella, formad av Nina Sundbye för Nasjonalbibliotekets utställning i vår. Dessa kända Ibsenkvinnor går nu vidare runt kontinenten och kan bl a ses på Kongl Myntkabinettet i Stockholm i juli-augusti.

Om Lycka

Lycka är att vakna en tidig morgon före alla andra och tassa ut på bara fötter och hitta ett par skimrande astrakaner i daggigt grönt gräs under ett stort äppelträd.

Astrid Lindgren

Vad är lyckan annat än att vara i överensstämmelse med sig själv. Kräver örnen guldfjädrar?

Önskar sig lejonet klor av silver?

Henrik Ibsen

Den högsta lyckan i livet är förvissningen om att vara älskad för sin egen skull, eller rättare: att vara älskad trots en själv.

Victor Hugo

LÄCKERT SORTIMENT AV VÄSKOR OCH DAMSKOR.

Alla Swoer får 10 % rabatt vid uppvisande av medlemskort!

Välkommen!
Kerstin

Austliveien 2, 0751 Røa. Tel 22 50 45 09.

Redaktörens Rader

Vår huvudartikel i detta nummer är Mauds intressanta "Ibsen och hans kvinnor", på sid 4-5. Ingen som bor i Norge har väl kunnat ungå att lägga märke till med vilken "stas" den store dramatikern firas i år, 100 år efter sin död. Som ni ser i Mauds artikel så var Ibsens dramer viktiga för att belysa tidlösa kvinnoproblem, men han är inte den första i sitt slag. Vi har t.ex vår Jonas Love Almqvist. Hans berättelse "Det går an", var chockerande när den publicerades 1838, dvs ca 40 år innan Ibsen utgav "Et dukkehjem". Almqvists berättelse handlar om glasmästartottern Sara och sergeanten Albert som bestämmer sig för att flytta ihop utan kyrkliga ceremonier eftersom Sara vägrar att gifta sig efter att ha varit vittne till vilket helvete hennes föräldrars äktenskap var.

Enligt Almqvists moraluppfattning måste äktenskap upplösas om kärleken försvinner - och om kärleken finns behövs inga ceremonier. Sådana uttalanden och även andra händelser tvingade honom att söka avsked från sin tjänst som rektor för Nya Elementarskolan i Stockholm och flytta utomlands.

Samtidigt med Ibsenåret står vi nu inför stundande riksdagsval i Sverige. Därför kändes det inspirerande att titta lite djupare in på "Kvinnors kamp för rösträtt och jämlikhet", sid 12-14. Som vanligt så har Maud, Sylvia och Inger-Johanne den svåra uppgiften att försöka få mig att begränsa omfånget i det jag skriver. Det man kan sakna i artikeln är våra svenska kvinnosakskvinnor såsom t. ex. Fredrika Bremer, Elin Wägner

och vår första kvinnliga riksdagsledamot Kerstin Hesselgren. Här kan jag rekommendera Ulla Knutsons Kvinnor på gränsen till genombrott. Grupporträtt av tidevarvets kvinnor. (Finns i pocket på Norli.) Vi diskuterade den nyligen i SWEAs läsecirkel.

Succépjäsen "Jösses flickor - befrielsen är nära", hade premiär 1974. Pjäsen gav mod, kraft och tro att det var möjligt att förändra världen. I kölvattnet av 1968 års revolution, så var 70-talet den stora frigörelsens tid. Inte bara för att vi gjorde oss av med stramande korsetter och byxgördlar, men nu började de stora reformerna komma med fri abortlagstiftning, sjukpenning för gifta kvinnor, förskolor osv. Och idag, 32 år senare, spelas uppföljaren "Jösses flickor Återkomsten" i Stockholm. Vad har då hänt sedan -1974?

Statistik visar att år 1970 så hade 60%, av kvinnor 20-64 år, arbete utanför hemmet; nu (2003) är det 79%. * Andel kvinnor i riksdagen var 1973 =15%; 2004 =47%. * Andel kvinnliga statsråd var 1973 =11%; 2004 =50%. * Barnlösa vid 25 års ålder var 1970 =42%; 2003 =78%. * Kvinnliga rökare 1980 =29%; 2002 = 19%. * Barn i förskola 1974 =100.000; 2002 =450.000. * Polisanmälda våldtäkter 1975 =2.737; 2005 =11.204. * Dagar med föräldrapenning som togs ut av män 1974 = 0% (Föräldraförsäkring fanns inte 74); 2003 =17%. Mycket har alltså gått framåt i kvinnokampen - men idag är vi nog inte så optimistiska som vi var på 70-talet. Huvudansvaret för hemmet ligger i de flesta fall fortfarande på kvinnorna. Kvinnor blir utbrända och deras alkoholkonsumtion har ökat. Unga kvinnor idag tillåts som tur är att ta mer plats, men de har det presande på andra sätt.

Något som vi kan ta upp till diskussion i nästa nummer är genusmedicin, bl a. med anledning av ett intressant konferansreferat som redaktionen fått från Kristina Arntys dotter Paulina. Genusmedicin är också huvudtemat i den s.k. 1,6 miljonerklubben som startade 1998. Namnet kommer av att det i Sverige lever uppskattningsvis 1,6 miljoner kvinnor över 45 år. Den mesta kunskap man har om kroppen, doseringar av medicin och sjukdomar är baserad på manskroppen (ofta unga vältränade), och direkt översatt till att gälla även kvinnokroppen. I praktiken skiljer sig våra kroppar och sjukdomstillstånd mycket åt, t.ex. är en kvinnas hjärtinfarkt oftast helt olik en mans.

Läser man igenom den nyutkomna Medlemskatalogen 2006, blir man imponerad av vilken mängd resurskvinnor vi har i SWEA Oslo. Min tanke är att fler av er har yrken där man kunde ha glädje av att sätta in en annons i vårt blad.

(Ni ser våra överkomliga priser på sid 3) Liksom med allt annat arbete inom SWEA, så är redaktionskommitténs arbete helt oavlönat. Ingen av oss önskar (eller tillåts enl int. SWEA regler att ta emot) någon materiell ersättning för redaktionsjobbet, så vi är dagligen lika upptagna som alla andra och kan tyvärr inte hjälpa er med att skriva era annonstexter. Det skulle heller inte vara korrekt enligt den principiella skillnaden mellan redaktionell text och annonser. Vi ber alltså att ni sänder in helt färdiga annonser i det format som står i den grå rutan på sida 3.

Ingen missar väl Ann-Gerds fantastiska kåseri "Bakom Moder Sveas långa rygg" på sid 17. Sylvias ihopkomponerade illustration till kåseriet fick mig till att skratta högt vid datorn när jag fick en förhandstitt häromnatten.

Maria

*Redaktionskommittén i arbete
f.v. Maria, Maud, Inger-Johanne
och Sylvia.
(Foto Nils Damm Christophersen)*

Svenskt Julbord

Text Maria Christophersen Hielte

Vi var ca 35 sweor som alla anlände med en liten julklapp i hand till det legendariska julbordet, den 8 december i Margaretkyrkans läsrum. SWEA Oslos sekreterare Camilla Olsson var på sin post med logistiken.

Utskicksansvarig Marguerite Thommasen och jag passade på tillfället att dela ut höstens SWEA-blad som kommit från tryckeriet samma eftermiddag. De medlemmar som inte var på julbordet fick sin tidning senare i brevlådan.

Stämningen var hög redan från början av kvällen, och alla verkade sugna på att hugga in på den goda maten som programansvariga Eva Schia och Christina Lauritzen Lööf hade ordnat. Svensk julskinka,

köttbullar, prinskorv, vörtbröd, olika sorters sill, ägg, lax, Janssons frestelse, - ja allt!

Öl, snaps och punch fanns som vanligt till självkostnadespris.

Många medryckande nubbevisor fick upp temperaturen, innan det blev dags för var och en att dra sig hem i decembermörkret.

Osteopati - vad är det?

Text Sylvia Söderman Fosdahl

Osteopati? - Det har i alla fall ingenting med ost att göra.

Vi träffades i Margaretkyrkans läsesal 12 januari för att få en förklaring. Christina LL hade tagit initiativet och inviterat osteopat Kenneth Grønnslett från Fysiomed Osteopatiklinikk i Oslo att ge oss 17 nyfikna sweor en införing i bakgrunden, begreppet - och behandlingsformen. Kenneth har 4 års utbildning i Göteborg. Osteopati är vanligare i USA och Storbritannien där osteopater oftast har läkarexamen.

Lite skeptiska var vi nog, men Kenneth var saklig och definierade osteopatins grundtanke med att *kroppen är en helhet, som har en naturlig kapacitet att balansera och läka sig själv. Emellertid kan kroppen påverkas av nervreflexer i det centrala nervsystemet från störningar i rörelseapparaten, som så skapar obalans i andra system i kroppen, bl.a. i de hormonella, respiratoriska, cirkulatoriska och i matsmältningsapparaten.* Vi andades in, drack vår te/kaffe och tuggade speltkakan, som Christina bakat när han så gick över till behandlingen:

Osteopaten behandlar kroppens yta - rörelseapparaten - för att få hela kroppen att fungera som en enhet. Som oftast leder detta till att de lokala symptomen försvinner och många

gångar till att patientens andra problem förbättras. Behandlingen är specifik för varje individ och det finns olika behandlingsmetoder. Gemensamt för alla metoder är att osteopaten alltid arbetar direkt på patientens kropp med sina händer. Exempel på behandlingsbara problem med stickord är:

- Besvär i rygg och nacke
- Smärtor i skelettmuskulaturen
- Ischias
- Kramper
- Huvudvärk och migrän (Stramningar i käkmuskulaturen. Efter födsel bindväv i buken - öka blodcirkulationen)
- Tinnitus (om det är muskulärt)
- Yrsel
- Stress
- Andningsbesvär
- Matsmältningsbesvär
- Premenstruella besvär
- Kolik hos barn (osteopaten knäcker inte som kiropraktor)
- Kraniespenning hos barn (från 5 - 13 års ålder)

Kenneth uppmärksammade oss på att man kan få starka reaktioner och muskelsmärter efter en behandling (som man också kan få efter fysioterapi, kiropraktik o.l.).

Var det något mer vi undrade över? Olika frågor om olika "krämpor". Oavsett, han var tydlig med sina svar.

- *Var säker på att du får den hjälp*

du ska ha och att osteopaten går genom din kropp ordentligt.

- *Vid misstanke om cancer, t.ex. onormala svullnader eller onormala reaktioner skickas patienten till läkare för blodprov. Vid bekräftad misstanke ska patienten behandlas av läkare.*
- *Patienter som inte behandlas: Osäkerhet om utfall. Evt. en behandling för att se hur patienten reagerar.*
- *Om inte 3-4 behandlingar hjälpt, bör man ta upp det med osteopaten. Sluta evt. behandlingen då alla inte är lika mottagliga, eller att kemin mellan osteopat och patient inte stämmer.*

Christina var ett levande bevis för att behandlingen hade haft effekt på henne - hon dansade runt, böjde och tøjde, något hon inte hade kunnat göra på länge. Vill du veta mer? Gå in på webben och se på osteopatiskolan.se (Skanidinaviska Osteopatiskolan i Göteborg) och/eller www.osteopatiforbundet.no

Osteopat
Kenneth
Grønnslett

SWEA Oslos årsmöte 2006

Text Maud Wester

Foto Monica Sederholm, Maud Wester

Programmet var gediget men formaliteterna raskt avklarade på SWEAs årsmöte den 9 februari. Delvis beroende på super-effektiva förberedelser, delvis på ordförandens kontanta redogörelser och delvis på hennes influensasviktande stämman som väckte allas koncentrerade medlidande och medhåll.

Kassan visade visserligen negativt resultat, men har man en behållning på närmare 100 000 är det helt OK, underströks det. Utgifterna har ökat bl a genom de två internationella mötena med två utskickade till New Orleans och Aten. Därtill subventionerades nya medlemmar med ett billigare provår. Och för sina medlemsavgifter fick de under året ytterligare ett nummer av SWEA-bladet, som dessutom på flera sätt fått ett kvalitetslyft. Också programpunkterna var detta år extra påkostade.

Valberedningens förslag till ny styrelse godkändes unisont med nästan lika många nyvalda som omvalda, alla för en period på ett år. Vilket nog är klokt med tanke på att vi också fick höra och förstå att alla i den avgående styrelsen lagt ner mer jobb och extrainsatser än man kunnat förutse. Så blev de också avtackade med goda ord och varsin flaska gott vin. Också Karin-Ida Roos, som varit medlem redan från starten av SWEA Oslo, uppmärksammades med ett särskilt hedersmedlemskap. Faktiskt för andra gången, eftersom hon i en mellantid valt att vara betalande.

Medlemsantalet hade under 2005 en glädjande uppgång på cirka 30 procent, och minst lika trevligt är det att det stora flertalet av de nya verkar stå kvar också i år. Vilket gjorde att man beslutade behålla avgifterna på 350 kronor, respektive 150 för nya prova-på-medlemmar.

Nästa års budget kommer belastas med en del tunga nya poster,

som ett nytt program för SWEA-bladet, uppdaterade dataprogram för bokföringen och inte minst serveringskostnader för de olika programpunkterna, där de avgående ansvariga lagt ned kropp och själ på att själva laga maten.

Kommentar från expertisen (revisor Monica Olsson): ”Vi är ju en social förening som betalar alldeles för mycket pengar!” Att vi budgeterar med underskott betyder ju mindre eftersom vi är en ideell förening med ordentligt med pengar på boken.

Just denna kväll var dock varje krona värd sin vikt när årsmötet avslutades med härliga svenskjorda smörgåstårter, fruktfat med varierande frestelser och godis – allt för 80 kronor. Plus billiga svenska drycker av allehanda slag inklusive punschen till kaffet.

Den nya styrelsen och en presentation av de nya invalda finns på sid. 9.

Camilla Olsson, Katarina Silfverskiöld, Kicki Christoffersen

Eva Schia, Cathrine Bryøen

Pernilla Svedberg, Gunilla Norgren-Bråten, Ann-Charlotte Rydgren, Gunnel Malmberg

Laila Stark, Beryl Wilhemsson, Liselott Ygemar

Anna Løken, Margareta Ransell, Carina Weidersjö, Helene Sjögren

De nya i SWEA Oslos styrelse

Text och foto Maud Wester

Med varmt tack till alla avgående styrelsemedlemmar hälsar vi de fyra nya välkomna

INGER ANDERSSON,
kassör

- Jag har fått så mycket utbyte av att ha varit SWEA i 7-8 år att jag fick lust att göra något tillbaka. Och så ville jag ha arbetskamrater.

Ingers formella meriter till att bli SWEA:s kassör går via handelsutbildning i Hudiksvall och kamrer i revisionsfirma till alltiallo-ansvarig i familjens företag som sysslar med snabbtester inom apotek och hälsa. Allt från streptokocker till graviditeter, plus en grossistförsäljning av speciella produkter.

Praktik har hon annars från de flesta branscher. En tid som artist och musiker runt om i Sverige, en period i byråkratien i ett dataföretag i Stockholm, tills hon igen blev festvåningsmusiker. Hon har spelat trumpet i band, jazz och klassiskt, varit bassist och toppat karriären med ett tapto på indiskt horn till 2000-årsfirandet i Stockholm. Finaste minnet är när hon hyrdes till ett ziegenarbröllop och fick både middag och en oförgömlig fest. Privat lyssnar hon på musik, åker skidor, virkar och stickar och målar korgar med hälsingemönster, tar båtförarkurs och spelar golf. Och tycker ändå det borde bli en massa tid över att jobba för SWEA, när hon nu bor i Norge. Hur blev det så Norge?

- En karl förstås. Han från Bergen, jag i Stockholm, det blev 50 mil var att köra till mittpunkten i Oslo. Men jag tror jag har flyttat hit nu.

Så nu tömmer hon papperskorgar, kokar kaffe, fakturerar, sköter kundkontakter och är oumbärlig i företaget, och kan ändå med mobilen känna sig ganska fri att välja både Bergen, Stockholm och Oslo.

KRISTINA ARNTYR,
vice ordförande

Jag behövde lite organiserat kul, så då blev det SWEA förra året. Systerskap med kometkarriär! Rollen innebär att bistå ordföranden och att stå för för bed-and-breakfast-ansvaret. Vår son Johan fick 48 timmar i

Washington ordnade helt av en SWEA, så där vet jag hur positivt det kan vara. I övrigt är jag väl som poteten: kan brukas till allt.

Hon har bl a ekonomistudier och styrelseerfarenhet i bagaget och tiden som ordförande för 19 000 studenter på Medborgarskolan. Till Norge kom hon vid fyllda 40. Vilket väckt en del funderingar kring skillnaderna länder emellan och konsten att ha en norsk man.

- Vi är uppfostrade till att vara flickor, kunna behaga, vara artiga och kunna använda du-tilltal med en viss gradering. Men också till att inte vara så underdåniga mot läkare och myndigheter. Och vi kan formulera motsättningar utan att gå i clinch, och så få till en lösning.

Kristina passar på andras pengar genom sin finansrådgivningsfirma Invento.

Pension, arv, skatter, lån och placeringar - vem skulle inte önska sig en "mamma" som tog över ansvaret.

Själv har hon just investerat i ett hus i Billingstad tillsammans med sin norske man som jobbar med ledarutbildning. Jättetomt med utsikt ända till Dröback och plats för bådass kontor samt Kristinas mor på 92 som flyttar hit från Stockholm. Dotter Paulina läser till läkare på Karolinska, Johan siktar på advokatutbildning. Familjen håller Le Monde, Svenska Dagbladet, Finansavisen och Aftenposten, ev. fritid använder Kristina på matlagning och läsning. Och hon har åtminstone köpt en vävstol, kursen går hon nästa år.

- Vi ska ha det roligt tillsammans på SWEA, de som kommer ska trivas. Jag gör saker, sitter inte så mycket och funderar. Men jag är öppen för förslag på aktiviteter och önskar själv lite mer kulturbevakning. T ex på gästspelande svenska skådespelare, sångerskor, konstnärer, dansare.

ANJA SJÖGREN,
programansvarig

- Detta blir en erfarenhet! Att göra en insats för SWEA passar bra när man "bara" har jobbet och inte heller någon skola på kvällarna. Här kanske man kan lära känna några nya och nå såna som kommer till Norge, så att de kan mötas och göra nya nätverk. Vi ska försöka finna aktiviteter som kan fånga in de unga nyetablerade. Det är viktigt med spännet mellan åldrarna. Information via internet, flyers, visitkort och PR på våra arbetsplatser kan bidra. Anja är rospigg med uppväxt i Hallstavik. Till Norge kom hon för tretton år sedan för att få jobb efter utbildningen till förskolelärare. Nu bor hon i Heggedal och

jobbar i Slemmestad lite väster om Oslo. Där hon mötte den andra programansvariga, Anna Löken, partner i både jobb och SWEA-styrelsen. Hon talar norska med ungarna, skriver på blandspråk och håller god kontakt med familjen i Sverige.

Anja brukar gärna benen i naturen som man gör i Norge. Men när det kommer till traditioner noterar hon skillnaderna mellan länderna. Särskilt matkulturerna är rätt olika.

-Jag lagar efter båda kokböckerna, mest husmanskost. Och hem från Sverige-resorna tar jag i varje fall med mig Leksands runda knäckebröd, kaffe och drickevaror! Det är viktigt att hålla på det svenska när man slagit sig ned utomlands. Vi ska inte bara servera kaffe och smörgåsar utan stödjda sådana som t ex gör smörgåstårter eller svenska rätter och knyta ihop folk. Vi har nog också tänkt se lite tillbaka i programverksamheten och ta upp gamla ideer igen. Kanske kan vi skicka ut en frågelista inom SWEA på vilken mat och vilka intressen man önskar sig?

ANNA R LØKEN,
programansvarig

-Att få barn är en bra anledning till att gå in lite mer aktivt i SWEA. Inte bara ha trevligt på kräftfester och ärtsoppsmiddagar, men kanske kunna tillföra något till föreningen. Aktiviteter som kan fånga in de unga och väcka nytt intresse hos dem som varit med en tid. Jag har lätt för att säga vad jag tycker, och när jag sagt det vill jag få det gjort. Så är det ju också med barnen i mitt daghem.

Vilket väl låter som en bra programförklaring från ena halvan av dem som ska ansvara för våra kommande mötesstunder under året. Den andra halvan Anja Sjögren, som hon känt länge privat, var ett villkor för åtagandet.

Anna är andrageneration i SWEA, mamma Ann-Charlotte kom redan 1995 från Göteborg till Norge och fick plats som förskolelärare i Slemmestad. Där nu dottern, med samma utbildning har sitt hus och driver eget daghem. Annas man är norsk och jobbar i IT-branschen. Sonen Victor, 19 månader, är döpt i Margaretakyrkan och nu längtar hon efter att utvidga kontaktnätet och få in sina bekanta och fler yngre medlemmar i SWEA. Kanske för det också med sig bredare variationer på programverksamheten. Själv får hon emellanåt tid till volleyboll och skidåkning både på höjden och längden.

TRADITIONER & RITUALER

Text Camilla Olsson

Vi svenskar, så som de flesta folkslag världen runt, har traditioner och ritualer. Som traditioner kan vi räkna Valborgmässoafton, midsommarfirandet, Lucia och Kalle Anka på julafton. Det sist nämnda kan nog hos några svenska familjer gränsa till ritual!

Sedan har vi ritualerna. Jag är villig att gå så långt att kalla kräftskivor, surströmmingskalas och aktiviteter som älgjakt och hummerfiske för ritualer. Dessa årligen återkommande händelser ses på av vissa som mer eller mindre religiösa händelser.

Nu ska jag beskriva en av familjen Olssons ritualer. Den föregår på samma tid varje vecka, sommar som vinter. Detta är något som vi enligt obekräftade, men ändå ganska säkra uppgifter delar med ett antal svenskar, även sådana som bor utomlands.

Att gå i kyrkan söndag förmiddag är aldrig något som slagit rot i vår familj, men lördag förmiddag mellan kl 10:03 och 11:00 är helig tid då man ej bör störa med telefonsamtal eller annat ovesäntligt. Då sänds "Melodikrysset – en musikalisk lek för hela familjen". Och visst behövs hela familjen om man ska kunna identifiera allt från gamla stumfilmsskådespeler, operor, operetter och det senaste av stjärnskott från "fame factory", "Idol" och allt vad de olika musikaliska dokusåporna heter.

Kl 10:30 är det lokala nyheter. Dom hör man inte. Då är det intensiv rådslagning över de rutorna man inte lyckats fylla i under lekens gång. Befinner inte hela familjen sig under samma tak är det ett febrilskt ringande för att kontrollera att man har rätt svar eller för att få något svar som man själv inte lyckats komma på. Förhoppningsvis vet dom andra det, annars har man problem...

Så är kl 10:33. Lokalnyheterna är slut och leken är igång igen. Det hela håller på fram till ca kl 10:50 då kommer snabbgenomgången för de som inte hört frågorna första gången eller som inte har fyllt i alla rutor och kan behöva en påminnelse vad det är man har missat. Är inte alla rutor ifyllda börjas det ett febrilskt letande i lexikon och på internet. Har man lyckats fylla i alla rutor och dessutom tror att man har rätt lösning kan man sända in sitt kryss via post eller internet. Så var det färdigt för den här veckan... Skulle olyckan vara framme och man inte kan lyssna på lördagen så finns det faktiskt flera alternativ. 1) Reprisen på söndag kl 23:03 eller 2) via internet när man vill. Men det är som med kräftorna och julsinkan, allt har sin tid och Melodikrysset har sin mellan kl 10:03 och 11:00 lördag förmiddag i Sveriges Radio P4. Så till alla musikälskande, korsordsläsande personer som önskar kombinera dessa intressen. Lördagar kl 10:03 till k 11:00, söndagar kl 23:03 till ca midnatt och via internet när du önskar, så finns det en möjlighet. Prova på vet jag. Vem vet, kanske du och din familj får en ny ritual hemma hos er också...

Ni kan höra melodikrysset på följande sätt i Oslo:

Via kabel

På dator med bredband / www.sr.se

För kryssplan:

www.sr.se/p4/melkryss

Hvorfor legger vi på oss?

Når du legger på deg skyldes dette at fettcellene vokser. Fettvevet blir "tettpakket", noe som igjen fører til at blod og lymfeårer kommer i klem. Dette forhindrer transport av oksygen og næringsstoffer til cellene og transport av avfallsstoffer fra cellene. "Tettpakket" fettvev eller fettdeponier er et stort problem for kvinner, først og fremst fordi kvinner har flere fettceller enn menn og fordi de går gjennom ulike faser som graviditet og overgangsalder som ofte resulterer i noen ekstra kilo.

Punktvis fettforbrenning

Når kvinner "slanker" seg og øker forbrenningen gjennom fysisk aktivitet, vil hun sannsynligvis gå ned noen kilo. Men som oftest vil fettdeponiene rundt mave, sete og lår ikke reduseres. I dette tettpakkede fettvev i underhuden er sirkulasjonen så dårlig at økt fysisk aktivitet ikke vil påvirke dette område. Derfor sies det at "Punktvis fettforbrenning ikke er mulig." Men det finnes faktisk en løsning.

ShapeMassage

Massasjeterapeut Thorbjørn Danbolt har utviklet en spesiell form for bindevevsmassasje som setter igang sirkulasjonen i fettvevet. ShapeMassage teknikkene er utviklet for å "løsrive" og bearbeide slike fett deponier, og gjennom ukentlig repetitiv behandling vil sirkulasjonen komme i gang. Klientene kan redusere inntil 1 cm pr uke rundt mave, sete, lår. Dette er en meget effektiv behandling som også bidrar til å: redusere/fjerne cellulitter, bedre fordøyelse/menstruasjons smerter, få varmen i "kalde" føtter/lår/sete.

Fettsuging

Underhudsvevet har en funksjon. Den bl. ant. isolerer og lagrer fett. Når dette fett fjernes, ved fettsuging, vil dette fett aldri komme tilbake. D.v.s. den dagen man legger på seg vil det ekstra fett lagre seg andre steder på kroppen som: rundt det område som er fettsugd og rundt indre organer. Det betyr at mange klienter som er fettsugd opplever at kroppen deres blir "deformert". Helsefaren ved at fett lagrer seg på de indre organer er særdeles stor da dette kan føre til bl. ant. hjerte og kar sykdommer. Fettsuging øker heller ikke sirkulasjonen i kroppen som er den største faktoren for at man får disse fettdeponiene.

Balanse

Det finnes ingen "perfekt" kropp. Men det er mulig å skape en balanse i kroppen som gjør at den fungerer optimalt og evner å restituere seg selv. Bruk en naturlig figurformings metode som bidrar til denne balansen. Prøv ShapeMassage.

Vi tilbyr:

ShapeMassage behandlinger, Klassisk Massasje,
Fysioterapi, Akupunktur og Akupressur

Vi har gavekort!

www.shapemassage.no

ShapeMassage klinikker Oslo:

Oslo/Solli
Solligt. 2
tlf 22 12 84 90

Oslo/Adamstuen
Ullevålsvn. 97c
tlf 22 69 55 55

Prästfrun som låter barnen komma till sig

Text och foto Maud Wester

Äntligen satt prästfrun i babyringen - för att travestera Gösta Berlings Saga. Själv var hon sagotant och sjöng alla gamla barnvisor tillsammans med barn och föräldrar i kyrkans Babycafé.

Gun Madestam, gift med kyrkoherden Jan, är församlingsassistent i svenska Margareta kyrkan, diakon och utbildad sjuksköterska. Därtill tar hon hand om damerna i Majklubben och ställer upp på Margaretaföreningens möten. På onsdagarna är det praktikanträffar för nya yngre inflyttade och kulturellt program med lunch för de lite äldre. Emellanåt kan det bli hembesök eller sjukbesök hos församlingsmedlemmar, och flera gånger har hon varit hembjuden till jubilerande 85- och 90-åringar. Lör- och söndagar är det dop och vigslar - det har hänt att hon fått rycka in som bröllopsvittne till nyinflyttade par.

Men på tisdagar är det alltså Babycafeet. "Samling på blå mattan" står det på skylten i stora matsalen. Och mitt i ringen sitter Gun Madestam med kravlande spädbarn och krypande storebröder och en

Än slank han hit och än slank han dit i Gun Madestams knä, lille Olof på Babycafeet i Margareta kyrkan, eller sjöng baka, baka kaka med stora ögon.

och annan skrikunge eller ramlande saftflaskor och nån jättestor unge på knäet. Det blir både Imse Vimse Spindel och Blinka lilla stjärna och Än slank han ner i diket, innan man läser Gud som haver och får gå till fikabordet med medförd barnmatsburk.

Vi räknade in 17 barn, 14 mammor och 1 pappa i tisdagsförsamlingen, alla nöjda med att ha nånstans att träffa andra och nöta in den svenska barnvisetraditionen. Den ende pappa-lediga för dagen, Daniel som är psykolog, matade med oändligt tålamod sin skrikande Sondre. Tvillingbrorsan Vetle åt själv, i varje fall på tummen, och mamma Solveig hade för dagen tagit sig fri från avslutningskursen till barnläkare. Treåriga storasyster var på dagis. Och om ett år kanske hela familjen är tillbaka nånstans i Sverige. Eller har rotat sig i Oslo. Det är inget tvivel om att tisdagarna i Babycafeet är en fin fast punkt för alla barnfamiljer i ovana livsstudier.

Helst hade väl Gun Madestam velat sjunga med sina egna barnbarn också, ett tvillingpar på 17 månader, men ibland ligger Oslo väldigt långt från Stockholm. Deras pappa är Made in France, då Jan och Gun Madestam var på sin första utlandstjänst vid sjömanskyrkan i Marseilles. Sedan flyttade familjen mellan Vaggeryd och Antwerpen, Öland, Uppsala och New York, så nog vet man lite om hur viktigt det är med nya kontaktnät, gemenskap och svenska traditioner. Sjätte juni, Valborg, fastlagstiden med semlor, allt sådant håller man på ändå starkare utanför Sverige.

I ringen på blå mattan sjunger man både Imse Vimse och norska Pappas hatt på samma melodi, alla efter egen näbb och allt vad man förmår.

- Man behöver ett år för att komma in i verksamheten. Så småningom önskar jag mig nog lite mer tid för diakonarbetet, t ex på ett patienthotell, sånt som jag ägnade mig åt under Uppsalatiden. Ännu har vi inte hunnit hitta den fasta rytmen för ledigheten, och vännerna finner vi hittills mest inom huset. Vi bor ju också här på två våningar, en för representation, en privat. Det blir en del att sköta. Men när det kommer till de 30 höga fönstren tror jag vi måste få hjälp!

- Oslo har nog varit den lättaste platsen att flytta till. Vi har inte åkt skidor, men älskar att cykla och promenera, t ex kring St Hanshaugen och utmed Akerselva eller i Grønlandsområdet. Och förutom Bymuseet finns det mycket att upptäcka. Det bor så många svenskar i Oslo. Jag skulle vilja att kyrkan kunde bli en samlingspunkt för många fler, men det får väl sprida sig med mun-till-mun-metoden. Efter allt sjöfolk vi träffade i Marseilles och Antwerpen tycker jag nästan jag känner normmännen. På den tiden fick man beställa telefonsamtalen åt dem till avlägsna hemorter, och så vänta medan de ibland budade ut på bygden för att finna mottagaren. Språket och alla likheter hjälper gott. Fast ibland har jag problem att förstå nyhetsprogrammen i TV. Kanske skulle man gå en kurs i norska för invandrare? Också maten, särskilt kött, är väldigt dyr och svår att finna på RIMI och Kiwi där vi bor. Svenskt kaffe och kanelbullar blir betydelsefullt! Ta en sockerskorpa också vet jag!

Kvinnors kamp för rösträtt och jämlikhet

Text Maria Christophersen Hielte

Illustrationer: Gamla propagandavykort

I år, 2006, när det också är val till Sveriges Riksdag, så firar den

kvinnliga rösträtten i Europa

100 år.¹

Det var Finlands kvinnor som var först i Europa med kvinnlig rösträtt år 1906.² Första gången som vi svenskor kunde gå till urnorna i Riksdagsval var år 1921.

Allmän rösträtt är något som vi alla idag tar för givet, men genom brottet här i Norden kom alltså inte förrän för två-tre generationer sedan. Inte heller alla svenska män hade allmän rösträtt. Heidenstam skaldade år 1899: "Det är skam, det är fläck på Sveriges baner, att medborgarrätt heter pengar".

Kravet på kvinnlig rösträtt mötte starkt motstånd från många män och det fanns nog tyvärr också passiva kvinnor som ansåg det okvinnligt att insistera och demonstrera. En svensk riksdagsman krävde upprört att innan man ens funderade över något så galet så måste man utreda hur kvinnans rätt att rösta (med allt vad det innebar) skulle påverka nativiteten. Han menade att kvinnor skulle sluta föda barn om de fick rösträtt.

Gör vi en **historisk tillbakablick**, så ser vi att kvinnor har i alla tider deltagit aktivt i "männens värld", trots sin omyndighetsförklaring .

I Grekland för ca 2.350 år sedan, ungefär 100 generationer tillbaka, så skrev t.ex. Aristofanes flera teaterpjäser som berörde problemet. Att gå på teater var gratis i antiken, och fungerade som en slags folkbildning. I en komedi från år 411 f. Kr., har

atenskan Lysistrate sammankallat kvinnorna från hela Grekland i ett försök att få slut på peloponnesiska kriget, (de långa inbördeskrigen åren 431-421 och 413-404). Med Lysistrate och Lampito (från Athens fiendestat Sparta) i spetsen övertygas kvinnorna om att sätta männen på erotisk svältkost. Alla kvinnor får gå ed på att vägra männen samlag om de inte slutar kriga. Kvinnorna ockuperar Akropolis där statskassan förvaras. Efter många komiska förvecklingar tvingas männen till en fredskonferens mellan Sparta och Athen. Lysistrate representerar kvinnorna i ett tal, där hon läxar upp bägge parter. Pjäsen slutar med happy end. De atenska och spartanska männen tågar gemensamt i procession upp till ett pyntat Akropolis, där deras hustrur väntar till fest.

I verkligheten så fortsatte kriget utan avbrott i sju år till, och tog inte slut förrän år 404 f.Kr. Kvinnorna hade inte mycket att säga till om.

Inte ens den legendariska Bouboulina (1771-1825), två gånger

änka med sju barn från ön Spetses (nära Hydra), som aktivt deltog med sin handelsflotta och som general i befrielsekriget från turkarna i början på 1800-talet, lyckades ändra på det manliga monopolet till bestämmanderätt. Det skulle dröja ända till år 1952 innan kvinnorna fick rösträtt i Grekland.

Upplýsingstiden, på 1700-talet, med sin samhällskritik mot äldre tids feodala tyranni och kungliga despotism, kulminerade i USA:s självständighetsförklaring 1776 och i Europa den franska revolutionen 1789. Den moderna feminismen har sina rötter i 1700-talets revolutioner, med efterverkningar in på 1800-talet. Här kämpade kvinnor sida vid sida tillsammans med männen. Det borde ha varit en självklarhet att kvinnor därefter skulle få del i de rättigheter som blev resultatet.

Upplýsingstiden, på 1700-talet, med sin samhällskritik mot äldre tids feodala tyranni och kungliga despotism, kulminerade i USA:s självständighetsförklaring 1776 och i Europa den franska revolutionen 1789.

Den moderna feminismen har sina rötter i 1700-talets revolutioner, med efterverkningar in på 1800-talet. Här kämpade kvinnor sida vid sida tillsammans med männen. Det borde ha varit en självklarhet att kvinnor därefter skulle få del i de rättigheter som blev resultatet.

"Liberté.
Den franske
revolution"
av Delacroix

I **Frankrike** skrev förfat-

taren och revolutionära feministen Marie Gouze (under pseudonymen Olympe de Gouges) år 1791 en kvinnornas egen rättighetsförklaring, "Déclaration des droits de la femme et de la citoyenne". Det var en protest mot att kvinnor i Frankrikes nya grundlag efter revolutionen var utestängda från det nya medborgarskapet. Hon kopierade grundlagen och på alla ställen där det stod "män" så kompletterade Marie Gouze texten med "och kvinnor". Hon avrättades 1793. Det dröjde ända till 1944 innan franska kvinnor fick rösträtt.

I **England**, la filosofen och nationalekonomen John Stuart Mill år 1867 fram den första motionen rörande rösträtt för kvinnor i egelska underhuset. I motionen föreslogs att ordet "man" ska bytas ut mot "person" i vallagen.

The National Society for Women's Suffrage (suffrage = rösträtt) bildades 1871, och vissa framgångar uppnåddes. Bl.a. fick kvinnor rösträtt i kolonierna Nya Zeeland (1893) och Australien (1902), men det var begränsat till vita kvinnor.

I själva Storbritannien dröjde det. Emmeline Pankhurst och hennes döttrar m fl. tröttnade och bildade 1903 *Women's Social and Political Union*. Desperat började de från 1905 använda militanta metoder, som stenkastning, brandbomber och fönsterkrossning. När de greps så hungerstrejkade de i fängelserna, där de bl.a. tvångsmatades med sond. På kungliga derbyt 1913 kastade sig aktivisten Emily Wilding Davison framför kungens häst. Hon sårades så svårt att hon senare avled. Hennes begravningståg genom London blev en stor manifestation för rösträttskampen med vitklädda rösträttskvinnor med liljor i händerna. Många skadades och dödades i konfrontation med polisen. Trots det fick inte kvinnor rösträtt i Storbritannien förrän 1928.

Rösträttskongressen i Budapest år 1913. Från vänster ser vi Anna Lindemann och Anna Bugge Wicksell³

Finland

var som sagt det första nordiska landet som införde rösträtt för kvinnor, år 1906. I Finland var det frigörelseprocessen mot grannen i öster, Ryssland, som visade kvinnan som en resursstark deltagare som med rätta kunde ställa krav på lika villkor rättsligt, ekonomiskt och socialt.

Även i **Norge** kopplades kampen för medborgerliga rättigheter till den nationella kampen för frigörelse. *Norsk Kvindesagsforening* grundades 1884, men splittrades senare p.g.a. rösträttsfrågan. Orsaken var delade meningar om taktiken, bl.a. om man skulle nöja sig med att till en början enbart kräva kommunal rösträtt eller om man skulle kräva "allt genast". Den nybildade *Kvindestemmeretsforeningen* splittrades sedan i sin tur, genom att *Landskvindestemmeretsforeningen* bildades.

Den norska kvinno- och rösträttsrörelsen engagerade sig starkt för en upplösning av unionen med Sverige, bl.a. genom en namninsamlingsaktion. Denna användes sedan som ett argument för rösträtt, eftersom kvinnorna med den hade visat att de var lika patriotiska och goda medborgare som männen. Norska kvinnor fick rösträtt 1913.

Danmark, (och även Island som då tillhörde Danmark) antog år 1915 en ny grundlag, som gav kvinnor rösträtt.

Internationell rösträttskongress i Stockholm 1911

Som vi ser av historien så är det många kvinnor som har kämpat för det som vi idag ser på som en självklarhet, - att som fullvärdiga med-

borgare kunna gå till rösturnorna den 17 september 2006. Med de historiska kvinnokamperna som bakgrund och med respekt för alla dessa kvinnor, kan vi i några punkter följa utvecklingen i **Sverige**:

1846 - Änkor, fränskilda och ogifta kvinnor tillåts att arbeta inom hantverk och viss handel.

1858 - Efter domslut kan ogift kvinna över 25 år bli myndig. Gifter hon sig blir hon åter omyndig

1859 - Kvinnor får rätt att inneha vissa lärartjänster.

1864 - Mannen förlorar lagstadgad rätt att aga sin hustru.

1870 - Kvinnor får rätt att ta studenten som privatister.

1872 - Kvinnan får lagstadgad rätt att själv bestämma vem hon ska gifta sig med.

1873 - Kvinnor får tillträde till universiteten och får rätt att ta akademisk examen med några få undantag.

1884 - Första riksdagsmotionen rörande frågan om kvinnors rösträtt kom från den radikale liberalen Fredrik Borg i andra kammaren. Borg tyckte att alla länder skandalöst misshushållade med "de krafter, som qvinnan eger i såväl intellektuell som moraliskt afseende". Särskilt med tanke på att "männens tre- eller fyrtusenåriga regemente just inte lemnat menskligheten på den ståndpunkt av humanitet och kultur som man med skäl kunnat önska".⁴

Resultatet bör nog räknas en framgång trots att majoriteten röstade emot (53 st.), men 44 ledamöter röstade positivt.

1884 - Ogift kvinna blir automatiskt myndig vid 21 års ålder.

1901 - Kvinnor får rätt till ledighet i fyra veckor utan lön vid barnsbörd.

1903 - Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt, LKPR, bildas.

1909 - Allmän rösträtt för män vid 24 år

1911 - Internationell rösträttskonferens i Stockholm (med Selma Lagerlöf på podiet).

1919 - Rösträttsreformen omarbetas

1921 - Kvinnor har äntligen fått allmän rösträtt utan restriktioner och blir valbara till riksdagen.

Året 1921 är det första riksdagsvalet där kvinnorna får utnyttja sin nyuppnådda rättighet.

1922 - De fem första kvinnorna väljs in i riksdagen.

1923 - Kvinnor får samma rätt som män till statliga tjänster, med undantag för tjänster som kan kräva utövande av våld, samt präst- och domartjänster som fortfarande reserveras för män.

1927 - Statliga läroverk öppnas för flickor.

1938 - Preventivmedel tillåts

1947 - Första kvinnan i regeringen, Karin Kock.

Lika lön för samma tjänst införs för statligt anställda. Allmänna barnbidrag införs.

1960 - Lika lön för lika arbete, både för

kvinnor och män införs (på papperet). SAF och LO beslutar att inom en femårsperiod slopa de särskilda kvinnolönerna.

1912 - Tidskriften *Rösträtt för kvinnor* startas av LKPR och upphör 1919 när rösträtt för kvinnor beslutats. I Tidskriftens ledarruta, år 1912, skriver Sveriges dåvarande statsminister Karl Staaff: "Kvinnorna har funnit vägen till fabriker, kontor, skolor, till läkarbefattningar, överallt i samhället deltaga de. Kan det då

vara rättvist att säga att de ikke få deltaga i avgörandet av fosterlandets angelägenheter? Kan det vara möjligt att de skola vara dugliga och skickliga i sitt yrke, men att en öoverstygig mur skiljer dem från fosterlandets angelägenheter?"

Propagandavykortet till vänster: På övre delen en medaljong med *Justitia* med vågskålar och texten *Jus suffragii*. Utanför denna texten "Stöd med ditt namn kravet på full medborgarrätt för Sveriges kvinnor". "Politisk rösträtt för kvinnor": Genomförd i Norge och Finland; Väntas snart genomförd i Danmark. Icke genomförd i Sverige.

Till höger: Elin Wägner år 1914 med 400.000 namnunderskrifter i 30 band, med krav på kvinnlig rösträtt.

Hur har det då gått med **jämlikheten**? Om vi tittar på kvinnorepresentationen i Sveriges riksdag och andra länders parlament år 2003⁵, så ser vi att den lilla centralafrikanska staten Rwanda var bäst i klassen med 48,8 % kvinnor i parlamentet. Sverige kom på 2:a plats med 45,3 %. Efter Danmark, Finland och Holland, så kom Norge på 6:e plats med 36,7%. Schweiz, där kvinnorna fick rösträtt så sent som år 1971, kom på 25:e plats med 25%. Storbritannien hade 17,9%; Grekland 14%; Frankrike 12,2% och Italien 11,5%. Världsgenomsnittet ligger på 15,4%, vilket innebär att för varje kvinnlig parlamentsröst så finns det oftast fem till sex mansröster.

Det är inte lätt i en sådan mansdominerad församling att få genomslag för idéer som kräver en mer kvinnlig

insikt. Särskilt med tanke på att män anses ha rätt tala och att kvinnorna är där för att lyssna på dem. De flesta av oss är nog tyvärr med på att omedvetet upprätthålla det mönstret, som fastställs tidigt i livet. Mätningar som har gjorts på svenska daghem visar nämligen att pojkar talar två tredjedelar av tiden och flickor en tredjedel. Om någon flicka försöker

tala mer än sin tredjedel så uppfattas hon som dominant och störande av alla i rummet; av pojkarna, lärarna och även av de andra flickorna. Pojkarna däremot tillåts avbryta flickorna utan att läraren säger ifrån. Även andra aspekter på olik bemötande av pojkar och flickor testades. Daghemspersonalen trodde inte att mätningresultaten var sanna förrän

de fick se sig själva agera på videospelningarna. Alla hade varit övertygade om att de behandlat pojkar och flickor helt lika. Författarna till boken⁶, i vilken jag fann ovanstående undersökning, har bl. a. försökt finna ut "varför talar alla kompetenta kvinnor vi känner så oerhört fort?".

¹ Artikeln koncentrerar sig i första hand på målsättningen fullständig rösträtt och valbarhet för kvinnor till riksdag/parlamentsval. I många länder fick kvinnor en slags kommunal rösträtt några årtionden tidigare

² Enligt preliminära beräkningar (2005-09-05) från Statistiska Centralbyrån av totalt 6.834.169 röstberättigade vid 2006 års riksdagsval, är 3.476.164 kvinnor; (män 3.358.005)

³ Anna Bugge Wicksell (1862-1928), Norsk-svensk förkämpe för kvinnors rättigheter och folkrättsliga fredslösningar. Flera förtroendeuppdrag inom de frisinnade, kvinno- och fredsrörelsen, stadsfullmäktig i Lund 1912-16, kommunalfullmäktig i Danderyd 1919-22, suppleant i svenska delegationen till Nationernas förbund 1920-28, från 1921 medlem i NF:s permanenta mandatkommission, dvs Sveriges första kvinnliga diplomat. "Sambo" med fritänkaren och samhällsdebattören Knut Wicksell (senare professor i Lund), känd även i Norge för sina samhällsomstörtande åsikter, bl.a. avseende äktenskapet. I syfte att protestera mot rådande äktenskapslagstiftning, vilken gav mannen målsmanskap över kvinnan, lyckades han så småningom övertyga Anna Bugge att ingå samvetsäktenskap, offentligt annonserat under rubriken "Förenade", under ett privat kontrakt upprättat av den unge advokaten Karl Staaff. (Staaff blev senare Sveriges statsminister 1905-1906 och 1911-1914).

⁴ U. Knutson: *Kvinnor på gränsen till genombrott. Gruppporträtt av tidevarvets kvinnor*, Bonnierpocket 2005, sid 52.

⁵ Enligt www.europaportalen.se/statistik/kvinnoparlament

⁶ L. Marklund & L. Snickare: *Det finns en särskild plats i helvetet för kvinnor som inte hjälper varandra*, 2005, sid 30. Se också Kvinnohistoriska samlingarna på Göteborgs Universitet

Nyttig information

Riksdagsvalet den 17 september 2006

Från ambassadrådet Lena Blombergsson, som också är medlem i SWEA, har redaktionen fått följande information: Ambassadens öppettider för röstning är: 28/8 - 8/9 måndag - fredag kl 13.00-16.00; 9/9 lördag 11.00-14.00; 11/9 - 14/9 måndag-torsdag 13.00-18.00; 15/9 fredag 13.00-15.00.

Bästa sättet att inhämta information om valet är att gå in på Ambassadens hemsida: <http://www.swedenabroad.com/oslo> Under länken "Pass och körkort mm" finns en länk till "Rösträtt för utlandssvenskar". Här finns detaljerad information, samt blanketten Anmälan om rösträtt. http://www.val.se/for_valjare/ar_du_utlandssvensk/index.html På samma sida finner ni också en länk till valmyndigheten: www.val.se

(Tröst för oss som är lite tankspridda; "Om en anmälan inte är gjord 30 dagar före valet har en utlandssvensk som inte är med i röstlängden ändå chans att rösta. En röst som kommer in antingen med brevöst från utlandet, eller från utlandsmyndighet räknas. Detta gäller enbart om rösten inkommer till Valmyndigheten senast lö. 12.00 dagen före valdagen.")

Läs mer på Valmyndighetens webbplats: <http://www.val.se> där man också kan se valsedlarna som beställts till valet 2006. Sidorna uppdateras varje natt och kommer att uppdateras kontinuerligt t.o.m. valdagen.

Se också annonsen om [Två lediga tjänster på ambassaden](#), på sid 20 (Kontakta ambassaden för närmare upplysningar)

ATT KÄNNA IGEN EN STROKE

Under en fest snubblade en vän och föll - hon försäkrade alla att hon mådde bra och bara hade snubblat på en sten för att hon hade nya skor. Vännerna hade erbjudit sig att ringa läkare, men hon tackade nej. De hjälpte henne att snygga till sig och gav henne en ny tallrik med mat - och fastän hon verkade lite skakad, fortsatte hon att roa sig resten av kvällen. Hennes man ringde senare och berättade att hon hade körts till sjukhuset och kl 06.00 hade hon avlidit. Hon hade fått en stroke på festen. Hade man vetat hur man känner igen en stroke hade hon fortfarande kanske varit vid liv i dag.

EN NEUROLOG SÄGER ATT OM HAN FÅR HAND OM EN STROKEPATIENT INOM 3 TIMMAR KAN HAN TOTALT HÅVA EFFEKTEN AV STROKEN ... TOTALT! Han säger att det knepiga och svåra är att känna igen en stroke, få den diagnostiserad och få patienten till läkare inom 3 timmar.

Läkarna säger nu att alla kan lära sig att känna igen en stroke genom att ställa tre enkla frågor:

- BE PERSONEN ATT LE
- BE PERSONEN ATT LYFTA BÅDA ARMARNA
- BE PERSONEN ATT SÄGA EN ENKEL MENING (sammanhängande), t.ex. Solen skiner i dag.

Om personen har problem med någon av dessa uppgifter ring genast 113 (i Norge) och beskriv symptomen.

Så blir vår nya Opera

Text Christina Risberg

Iklädd rött för att markera kvinnodagen tog Christina Lauritzen Lööf emot oss på besökscenter för Operan på Bjørvika.

Det första spadtaget till det nya operabygget togs den 12 februari 2003 av den dåvarande kulturministeren Valgerd Svarstad Haugland. Då planerades öppningen till den 20 september 2008, men byggnaden står färdig för invigning mer än fem månader före utsatt tid nämligen den 12 april samma år. Byggherre är Statsbygg AS, och Snøhetta AS står för arkitekturen.

Totalbudgeten är på 3,5 miljarder N.Kr och den håller fortfarande. Vid juletid 2005 var det bara 100 orörda miljoner kvar, vilka ska användas till en gångbro över Norges mest trafikerade vägsträckning, som efter ytterligare några år ska försvinna i en tunnel under havet utanför operan.

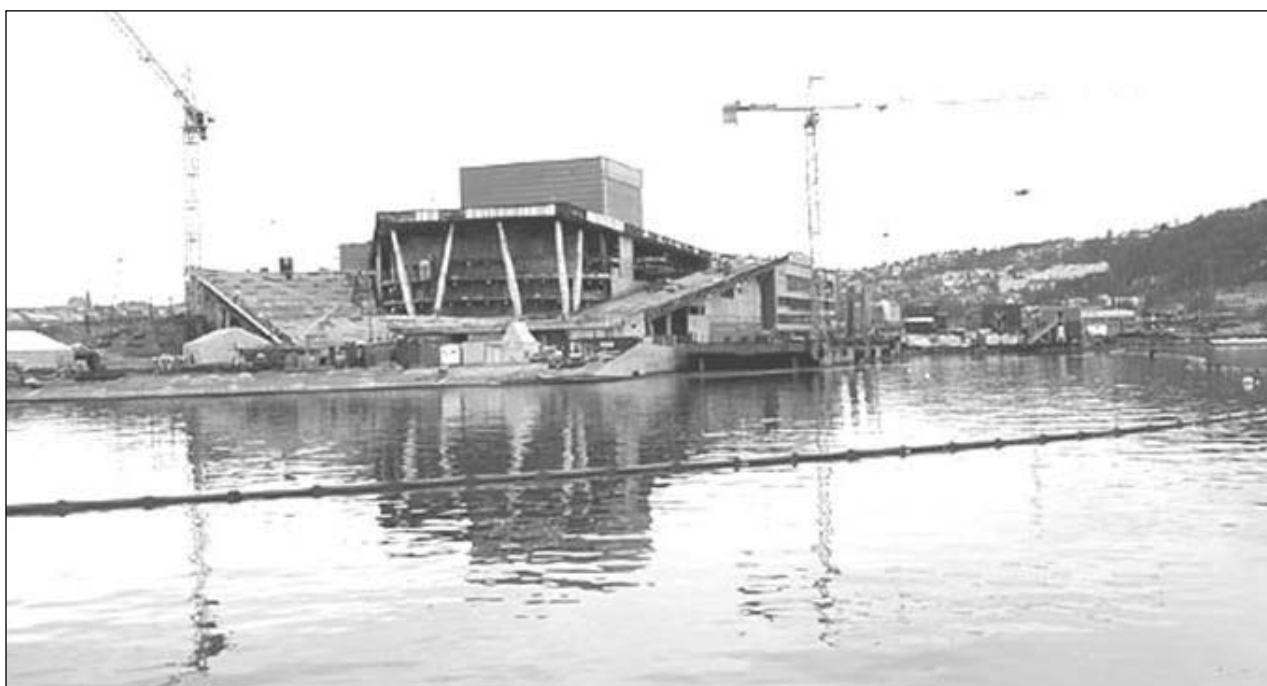
C:a 200 människor har till dags dato arbetat på operabygget, men efter att betongarbetet är färdigställt är bemanningen nere i c:a 130 st.

Både under grävning på land och muddring av havsbotten fann man värdefulla ting, som bl.a. ett skeppssankare från 1600-1700 talet. Före 1600-talet gick havet helt upp

till där Oslo Sentralstation nu ligger. Bjørvikautstickeren, där operan skall ligga är utfylld i sin helhet. Kärnan består faktiskt av ett 10 meters skikt av sågspån, som härstammar ifrån sågverk längs Akerselven. Bara betongen är helnorsk, stålet kommer från Finland, glas från Storbritannien, sten till tak/fasad är mest vit italiensk marmor, bara c:a 10 % norsk granit. Trägolvet kommer från Spanien och träväggar troligtvis ifrån Sverige. I den framtida operan finns över 1000 rum och minst 50 olika yrkesgrupper kommer att ha sin arbetsplats där. Den stora salen har 1350 sittplatser, och i den lilla är det plats för 400. Sist men inte minst viktigt, 0 parkeringsplatser! Ja, det är riktigt; inget skrivfel.

Nu ser jag fram emot april 2008 - då är den nya Operan färdigbyggd.

Vi hälsar de nya medlemmarna (tillkomna efter november 2005) välkomna till SWEA Oslo!

Jennie Andersson
Ingeborg Arntyr
Gertrud Averlid
Mona Bengtsson
Iris Bergh
Lena Ekmark
Christine Fast

Jenny Fogelström
Lena Kock
Rebekka Kristoffersen
Vivi Anita Marianne Mathiesen
Camilla Myhrberg Wårlind
Carin Persson
Sophia Sandberg

Liten Selmer
Helena Sjögren
Tone Süssly
Mette Synnerstrøm Meijer
Helena Tørnell

”Kom som du är - åk hem som dig själv”

Text Camilla Olsson
Foto Christina Risberg

Tänk dig att få en helg där du enbart kan pyssla om dig själv. Göra det du har lust till och prova lite nya saker. Det var det vi gjorde...

Helgen 24-26 mars för 7 sweor för att koppla av och ha det skönt på Selma Lagerlöf SPA i Sunne i Värmland.

Med på resan var våra två programansvariga Anna R Løken och Anja Sjögren, Monica och Camilla Olsson, Malin Eberhard-Gran, Inger-Johanne Engen och sist men inte minst kom Eva Byhlén från Stockholm. Vi hade också sällskap av Inger-Johannes kusin Kari. På lördagen slöt sig Inger-Johannes väninna Carol till vår lilla skara. Hon hade till allas avund varit en hel vecka på SPA.

Man kan tillbringa tiden olika på ett SPA. Några tar det väldigt lugnt. Går på ett par behandlingar, läser en bok vid poolen. Sedan finns det dom som är med på allt! Vår lilla grupp var representerad av bägge typer och spektret däremellan. Jag tror att vi som deltog på pilatespasset fick en a-ha upplevelse. Inte hade vi trott att vi skulle få en sådan ”work-out”! Enligt snacket som gick kring lunchbordet hade de som hade varit med på yogan en liknande upplevelse. Annars var utomhuspoolen en

toppnotering. Tänk dig att simma utomhus 25 mars när det är ca 4-5 minusgrader ute. Det hjälper att det är ca 30 grader varmt i poolen!

”Uten mat og drikke, duger helten ikke.”

När man har tränat - eller i alla fall tänkt tanken - måste man få lite mat i magen. Middagarna började med ett glas mousserande vin - ”rosa bubbel” och tilltugg på rum 325. Efter det kom den stora utfodringen - välja mat och inte minst vin! Efter en trevlig middag drog några sig tillbaka till rummet eftersom de skulle upp tidigt och gå på behandling; andra satte sig i baren och pratade.

Från utomhuspoolen

...och så kom söndagen...

Där satt vi i utomhuspoolen Eva, Malin och jag och var ganska eniga... Det hade varit skönt att stan-na att par dagar till!
Jag har i alla fall solbrännan i ansiktet kvar som minne. Den fick jag när jag satt i utomhuspoolen och mådde som bäst...

Vårat SWEA-gäng
från v.: Inger-Johanne, Eva, Camilla, Anja, Malin, Anna och Christina

Bakom Moder Sveas långa rygg.

Text Ann-Gerd Simu

Illustration Sylvia Söderman Fosdahl

Jag är utanför nu. Utanför Moder Sveas trygga famn. Jag ser på min gamla moder med en blick som både betraktar henne utifrån och blicken från en som är en del av hennes egen familj. Jag befinner mig bakom hennes långa rygg. Hon lutar lätt framåt med sin tunga buk och pannan lutar hon mot grannen Finland. Hennes blick mot Finland är både uppmärksam och intresserad. Det har den blivit de sista tio åren. Tidigare var Finland bara grannkärringen som inte hade råd att föda sina egna barn, utan sände dem till Svea med finlandsbåten. I strida strömmar kom de hela sextio- och sjuttioalet. I lika strida strömmar kom det folk från norr. Och Moder Sveas buk växte och blev allt tyngre.

Vi sitter här bakom hennes rygg och vi befinner oss inte längre bort än att vi kan följa med i Moder Sveas liv och aktiviteter. Ibland kastar hon en blick över axeln, men det är svårt för henne att vrida huvudet bakåt så länge, därför blir det inte några långa blickar. En kort kommentar, en ironisk bemärkning, ibland en liten humoristisk salva. Hon känner inte igen oss mer. Vi som inte längre är en del av hennes familj. När jag var barn, och kanske är det så ännu, var utlandssvensk ett nästan fult ord. En utlandssvensk var en rik svensk som skattesmitit till utlandet och nu satt där i sin lyxvilla och mellan golfrundorna och tennismatcherna skällde man på det gamla landet. Många gånger ifrågasatte vi om man alls borde få rösta, när man faktiskt lämnat sin familj och nu inte heller var lojal längre. Fy på er, sa vi.

Visst har Moder Svea rätt på en del punkter. Men hon borde också veta att vi kanske är dom mest lojala familjemedlemmarna. Vi kommer aldrig att säga upp vårt svenska medlemskap. Vi håller de svenska traditionerna levande och firar Valborg och Midsommar och sjunger svenska snapsvisor så taket lyfter. Först nu är vi ju verkligen svenska. I mötet med andra nationaliteter blir ens egen nationalitet plötsligt en handfast realitet. Man får en ny identitet eller rättare sagt ytterligare en identitet. Är alltid en identitet något som blir till i förhållande till något annat? Har det någon mening att kalla sig för

kvinnor om det inte fanns några män? I Sverige är man skåning till skillnad från smålänning. Dalmas till skillnad från värmlänning. Det blir ju helt meningslöst här. Här blir man svensk. Det är kanske inte underligt att man ofta blir mer fosterlandskär när man lämnar landet. Först då

får man ju syn på det. Jag hörde en kvinna på radion igår, som var så arg på någon svensk som hade ringt från utlandet och haft åsikter om vad som försiggick i Sverige. Den mannen skulle bara hålla tyst tyckte hon. Har man flyttat utomlands så ska man hålla sig där. Hon ansåg heller inte att man borde få behålla rösträtten.

Men fort förlorar man ju kontakten med gamlandet och förr i tiden skedde det relativt raskt. Idag kan vi som håller till här bakom ryggen på Moder Svea, se svenska nyheter varje dag. Vi kan köpa dagsfärska svenska tidningar och bokhandlarna och biblioteken är fulla med svenska böcker. Internet har ju också revolutionerat möjligheten till uppdatering och vi kan nu ta internetbaserade kurser på svenska universitet.

Vi hör ständigt nya svenska ord uttalas av både unga och gamla svenskar. Ord som vi aldrig kommer att ta till oss som en del av vårt eget språk. Man mörkar och hajpar och bältar sig. Allt det kan vi också hänga med i men det blir nog aldrig en del av vår egen vokabulär.

Alla vi som har flyttat ut från Sverige skulle ju faktiskt kunna vara en tillgång för landet. Fastän vi sitter utanför gränsen. Vi ser att det är möjligt att lösa ett problem på olika sätt. När man följer med i samhällsdebatten i våra två länder så får man ofta lust att ropa: Men gör som dom gör i Norge! eller Sök samma lösning som Sverige! Man blir lite irriterad över att politiker så sällan frågar andra länder hur dom har löst problemet. Är de flesta länder sig själva nog?

Om Människan

Det är inte våra dygder utan våra fel som gör oss till människor.
August Strindberg

Om människor än visar upp hundra goda egenskaper, så bedöms de ändå alltid efter sina fula sidor.
Molière

Jag har alltid förväntat mig över folks lust att träffa berömdheter. Att man växer i sina vänners ögon för att man känner berömda människor bevisar ju bara att man själv är en nolla.
Somerset Maugham

God uppfostran är, inte att inte spilla sås på duken utan att inte märka när någon annan gör det.
Anton Tjechov

Är man alltid säker på sin sak, så misstar man sig oftast.
Oscar Wilde

Vi har alla Reiki; använd den!

Text och foto Maria Christophersen Hielte

Kvällen den 30 mars hade ett tiotal sweor samlats i

Margaretakyrkas läsrum för att finna ut vad Reiki är. Efter en

kort historik om japanen Mikao Usui m fl som har utvecklat metoden, berättade Reikimästare Arnhild Granberg, assisterad av sin kollega Frøya Hansen, hur man med hjälp av Reiki kan reducera stress och spänningar; lindra kroppsliga plågor; finna inre ro och harmoni; övervinna livskriser; öka koncentrationsförmågan; få bättre sömn, livskvalitet och finna glädje i livet.

Ordet "Reiki" kommer från det japanska orden "rei" som betyder universell, och "ki" (chi) som betyder livskraft och energi. Alla människor har Reiki. Genom att aktivera den potentiella livsenergin i vår kropp får vi tillgång till en harmonisk energi med starkt läkande egenskaper. Den som utövar Reiki lägger bara händerna på 12 väl valda punkter på kroppen och håller dem där i ca 5 minuter. En fullständig reikibehandling tar alltså $12 \times 5 = 60$ minuter. Reiki kan läras under en tvådagars intensiv kurs. (Man finner lätt information på nätet genom att söka på "Reiki". En helgkurs hos t.ex. Arnhild, fredag 16.00-20.00 + lördag 10.00-15.00, kostar 1.800:-). Energin fininställs och aktiveras så att kursdeltagarnas händer utstrålar energi vid minsta beröring av levande varelser, även växter.

Frøya Hansen arbetar som psykiatrisk sjuksköterska i åldringsvården. Hon berättade om det allmänmänskliga behovet av fysisk beröring; och hur fridfulla och harmoniska de gamla blir, om man lugnt lägger handen på dem. Även mycket svårt sjuka personer utstrålar lika stark Reiki som friska, vitala människor. Det har bland annat visat sig i de goda resultat cancerpatienter, hiv-positiva och aids sjuka som behandlat varandra med reiki har erhållit. Arnhild Granberg fick MS och orkade inte fortsätta som sjuksköterska på Radiumhospitalet. Med hjälp av Reiki tycker hon att hon har fått ett nytt liv. Hon är nu aktivt verksam med att behandla andra och att lära ut metoden..

Sammanfattningsvis:

1. Vem som helst kan använda tekniken oberoende av ålder, utbildning, religion.
2. Det krävs ingen lång träning eller utbildning för att lära sig använda Reiki. Förmågan att använda Reiki finns kvar för resten av livet efter aktiveringsprocessen.
3. Med Reiki kan vi behandla oss själva.

Från vänster har vi Frøya Hansen, Arnhild Granberg, Anja Sjögren & Charlotte Haugli (med ryggar mot kameran.) Vi skymtar Inger-Johanne Engen (bakom Charlottes huvud), Anna Løken, Mari-Anne Sekkenes, Christina Lauritzen-Lööf och Marguerite Thomasen

4. Regelbunden Reiki bidrar till en högre stresstolerans, friskare kropp och sinne.
5. Reiki påskyndar kroppens egen läkningsprocess.
6. Reiki fyller på uttömda energiförråd.
7. Reiki expanderar medvetandet och ökar intellekt, intuition och kreativitet.

Har ni några frågor om Reiki så kontakta gärna Arnhild Granberg på mejl:

arn-gran@online.no eller Frøya Hansen på tel: 22382144 & 48212165 (mobil)

Kvällen avslutades med att SWEAs duktiga programansvariga Anna & Anja avtackade aftonens föredragshållare med en fin blomsterbukett.

För vidare läsning rekommenderas bl a Lena Johansson, *REIKI - en väg till hälsa, utveckling och inre harmoni*, Hälsaböcker, Orsa 1996 (finns på Deichmanske bibliotek).

Registrera dig i SWEA's PERSONBANK!

SWEA håller på att ta fram en personbank där intresserade Sweor över hela världen kan skicka in sina CVs sorterade under olika yrkesområden. SWEA vill knyta upp ett antal svenska företag och hjälpa våra medlemmar att aktivt söka arbete både inom och utom Sverige. Läs också hur du skriver din CV.

Se: www.sweaguiden.com/affarskultur-personbank.htm

Werners MÖBLER

Badhusgatan 5, S-452 30 Strömstad
Tel. 0526-100 21 Fax 0526-151 66

Fraktfria leveranser

Anslagstavlan

Hjälp SWEA med vinster!

Har ni t.ex. någon oanvänd julklapp i garderoben, så skänk den till SWEAs lotteri. Eller kanske en bekant med affär och generöst sinne.

Tag kontakt med Christina Lauritzen Lööf : sweamedlemssekr@gmail.no, (eller mobil: 95798712).

VEM VILL PASSA VÅR KATT POMPOM I AUGUSTI?

Hon är en helsvart bondkatt, innekatt och rumsren (går på låda). Vi reser på semester till Italien 8 augusti och kommer hem den 19 augusti
Ring mig på 95 79 87 12
Christina Lauritzen Lööf

Gratulerar!

Malin Sundborn (vår duktiga kollega och sponsransvarig) som fått en son, William den 25 januari. Han vägde 3.300 gram och var 48 cm lång.

och Annika Jansson Strömnes som fick en son den 21 februari. Han fick namnet Otto Fredrik August Strömnes och vägde 3600 gram och var 50 cm lång.

Vi önskar tidigare SWEA-redaktören Birgit Löfgren Söderlind lycka till när hon flyttar hem igen till Umeå.

Om du är mamma med barn och önskar få kontakt med andra svenskor med barn, sänd en mail till olso@swea.org

Ny SWEA Oslo medlemsförmån:

Rabatt på alla kulturarrangement på **Voksenåsen**. Mer information kommer på hemsidan.

Har Du en e-mail adress?

Har Du sänt den till SWEA? Eller har Du fått ny? Fint om Du kunde sända den till sweamedlemssekr@gmail.com

Vi får ibland besked om att mailer vi sänder inte når fram. Himla enkelt att kunna nå så många som möjligt med e.mail!
Tack

BED & BREAKFAST

SWEA har en rumsförmedling över hela världen.

Detta innebär att Sweor upplåter sina hem för besökande Sweor så att man för en billig penning får övernatta och äta frukost.

Gå till **Bed & Breakfast** på www.sweaguiden.com/ så kan du läsa mer.

Här i Oslo har är det vår vice ordförande, Kristina Arntyr, som håller i registret. Om du är intresserad i att hyra ut rum eller vill hyra rum i Oslo så ta kontakt med Kristina sweaviceordf@gmail.com på e-post eller på telefon +47 92 49 24 26.

SWEAs läsecirkel träffas i stort sett en gång i månaden.

Är du intresserad så hör av dig till
Ann-Gerd Simu
a.simu@online.no

TRYCKFELSNISSE

Har du upptäckt något fel i Medlemslistan vad gäller adress, telefonnummer eller e-post? Kontakta sweamedlemssekr@gmail.com

Har du några juridiska frågor, men inte vet om det lönar sig att gå till advokat?

Tag kontakt med JURK som erbjuder gratis juridisk rådgivning; vare sig det gäller arv, barnrätt, skuld, bostad, arbete, sjukförsäkring, äktenskap, ogift samliv, våld & misshandel eller utlänningsrätt och international privaträtt, mm. All hjälp är gratis, (inga inkomstgränser).

Det är de nästan utexaminerade kvinnliga juristikstudenterna vid Universitetet i Oslo som arbetar för att bekämpa kvinnoförtryck och för att förbättra kvinnors rättsställning.

www.jurk.no

Brev sändes till: JURK, PB 2691 Solli, 0204 Oslo
Telefonsamtal: måndag kl. 09-15;
tisdag kl. 17-20; onsdag kl. 09-15
Tel: 22 84 29 50; Fax: 22 84 29 51
Personligt besök, Arbinsgate 7 :
tisdag kl. 12-15 & kl. 17-20

Valborgsmässobal på Voksenåsen

Text och foto Maria Christophersen Hielte

Det var ett mycket trevlig arrangemang som Norsk-Svensk förening hade inviterat oss i SWEA Oslo till. Det var svenska traditioner med kör-sång, majbrasa samt buffé och dans för dem som ville. Swear med familj fick generöst utnyttja Norsk-Svenska föreningens medlemspris på bufféen, genom att visa upp SWEA-medlemkortet.

Kvällen började med mingling i Fredman Bar, där de som så önskade kunde dämpa sin törst efter resan upp till Voksenkollen, som ligger på en höjd av 501 m.ö.h.

För de som inte ännu har besökt Voksenåsen, kan vi berätta att det storslagna kurs- och konferanshotellet är Norges nationalgåva till Sverige som tack för hjälpen under krigsåren och i de första åren efter andra världskriget. Statsminister Einar Gerhardsen överräckte år 1955 den 30.000 km² (30 mål) stora tomt. Bygget som stod klart 1960, som ursprungligen kallades Svenskhemmet, var tänkt som ett ställe där svenska folket skulle få lov att uppleva Norge. Här skulle den svenska och den norska flaggan vaja stolt i vinden, sida vid sida. Voksenåsens direktör Karl Einar Ellingsen berättade på Valborgsmässoaftonen, för oss som samlats i den mer än fullsatta Einar

Gerhardsen-salen, att inom kort så kommer den nya "Dag Hammarsköld-paviljongen att invigas i närvaro av de bägge utrikesministrarna. (Följ med på deras stora kulturutbud på hemsidan:

<http://www.voksenaasen.no>). Karl Einar Ellingsen skämtade vidare med att man brukar säga att Voksenåsen har Sveriges flottaste utsikt, och det kan gott stämma.

Därefter fick Kerstin Rådetorp, ordförande i Norsk-Svensk förening och tillika medlem i SWEA Oslo, mikrofonen.

Efter ett trevligt anförande introducerade hon sångsällskapet Guldbergs Akademiske Kor. Under ledning av Margrethe Ek-Stenmoe, och ibland även hennes lille son som ideligen kravlade upp på scenen och slog an takten med stämgaflöjten, gav den ca 50 man starka manskören publiken en mycket harmonisk och kraftfull inledning till våren. Några blinkade generat bort sina tårar för allt var så

stämningfullt och vackert.

Därefter övertalades vi att gå ut på terrassen (trots regnet) och titta på den nytända majbrasan, som på behörigt avstånd flammade nere i

backen. Våren hälsades välkommen av kyrkoherde Jan Madestam, och han utbringade också ett fyrfaldigt leve för vår svenske kung Carl XVI Gustaf, som fyllde 60 år.

Därefter stämde alla upp i allsång tillsammans med Guldbergs Kor; "Vintern rasat ut bland våra fjällar, drifvans blommor smälta ned och dö. Himlen ler i vårens ljusa kvällar, solen kysser ..." Här blev det lite komiskt, pga att kvällen var ganska rå och regnig.

Valborgsbuffén var delikat. De flesta av oss önskade nog att vi hade haft lite mer magplats den kvällen, både för Voksenåsens gudomliga Janssons frestelse och all annan god mat plus de olika läckra desserterna. Det visade sig senare på kvällen att kungen inte var ensam om att ha födelsedag, utan att Norsk-Svenska föreningens ordförande Kerstin Rådetorp också firade jämna tal, så hon blev hyllad av både kören och oss andra.

Kvällen avslutades med att Finn Eriksens Orkester spelade upp till dans i Fredmans Bar.

Sveriges Ambassad i Oslo söker personal

1) Telefonist/receptionist på halvtid (50%) förmiddagar

Arbetsuppgifter: att svara för ambassadens telefonväxel/reception samt registrering av bl a passärenden.

Kvalifikationer: mycket goda kunskaper i svenska eller norska och goda kunskaper i engelska. Datakörkort eller motsvarande kunskaper.

Erfarenhet av liknande arbetsuppgifter är en merit.

2) Konsulär assistent på heltid (vikariat i 6 månader) med eventuell möjlighet till fast anställning.

Arbetsuppgifter: arbeta i ambassadens expedition och bereda pass- och utlänningsärenden samt vissa andra konsulära ärenden, viss tjänstgöring i telefonväxeln och registrering av ärenden.

Kvalifikationer: mycket goda kunskaper i svenska eller

norska och goda kunskaper i engelska. Datakörkort eller motsvarande kunskaper. Erfarenhet av liknande arbetsuppgifter är en merit.

Lön: enligt den svenska utrikesförvaltningens lönesystem för lokalanställd personal.

Tillträde mitten/slutet av augusti 2006.

Ambassaden eftersträvar en jämnare könsfördelning och välkomnar manliga sökande.

Närmare upplysningar lämnas av ambassadrådet Lena Blombergsson, tel 24 11 42 18.

Ansökan med styrkt meritförteckning, löneanspråk och övriga handlingar som sökanden önskar åberopa skall senast den 22 maj 2006 ha inkommit till Sveriges Ambassad, 0244 Oslo.

KALENDER

Onsdag 10 maj	<p>Visning på Akershus Fästning. Amanuens Harald Moberg guidar oss genom den vackra gamla borgen. De äldsta delarna av slottet är faktisk från 1300-talet, fånghålen fruktansvärda och riddarsalen praktfull.</p> <p><u>Tid:</u> kl. 18.00</p> <p><u>Plats:</u> Huvudingången till Akershus fästning</p> <p><u>Pris:</u> Gratis. Max 25 stk. Först till kvarn.....</p> <p>Anmälan senast 3 maj på sweaprogram@gmail.com eller till Anja Sjögren 924 86 306 eller Anna R Løken 990 27 064.</p>
11 maj	Träff för Nya Medlemmar
Måndag 29 maj	<i>Hotel Bristol kl. 17.00</i>
Onsdag 7 juni	<p>Sommarmiddagen i år blir en mottagning för alla betalande medlemmar hos ambassadörsparet Catharina och Mats Ringborg på Residenset.</p> <p>Separat inbjudan kommer.</p> <p>Om det finns intresse för det så fortsätter vi efteråt på någon restaurang i närheten.</p> <p>(Sänd preliminär intresseanmälan helst innan den 19 maj, och definitiv anmälan senast den 26 maj, till sweaprogram@gmail.com)</p>
Fredag 23 juni	<p>Midsommarafton på Voksenåsen. Ett arrangemang som Norsk-Svensk förening inviterar oss i SWEA Oslo till. (Se SWEAs tidigare lyckade Valborsmässobal tillsammans med Norsk-Svenska föreningen på Voksenåsen, sid 20)</p> <p>Det blir svenska traditioner med Ingemar Ihlis, spelman från Dalarna som underholder vid midsommarstången, ringdans och lekar. Samling i Fredmans Bar, godispåsar och glass till alla barn. Det finns varm korv och dricka att köpa, buffé efteråt för de som vill. Sweor m familj får medlemspris på bufféen om vi visar upp medlemkortet när vi betalar. Om man inte önskar buffé, är alla välkomna till fri entré.</p> <p>Mer info finns på: www.blagulbar.se/harfinnsvi/bgboslo/nsf/nsf3sida.htm.</p>
Måndag 26 juni	<i>Hotel Bristol kl. 17.00 för sista gången på vårsäsongen. Nästa Bristolmöte blir 28 augusti, efter kräftskivan.</i>
<p>Hösten 2006 Här är de första av hösten aktiviteter!</p>	
Måndag 28 augusti	<i>Hotel Bristol kl. 17.00 Vi möts i lobbybaren, där vi kan beställa smårätter eller en kopp kaffe/te, ett glas vin eller öl. Ingen föränmälan.</i>
Torsdag 7 septem- ber	<p>Traditionell Kräftskiva med sång.</p> <p><u>Tid:</u> kl. 18.00</p> <p><u>Plats:</u> Svenska Margaretakyrkans läsrum</p> <p><u>Pris:</u> 150.-. Vin, öl,snaps och punsch kan köpas till självkostnadspris. Självklart vill det vara lotteri.</p> <p>Är det någon som kan baka en kaka till kaffet???</p> <p>Anmälan senast 29 augusti på sweaprogram@gmail.com eller till Anna R. Løken 99027064 alternativt</p>
	<p>Dessutom kommer vi som vanligt lite in på hösten att ha Ärtsoppekväll, med Kristina Arntyr som ska tala om pengaplacering och finansiering.</p>

SWEA i korthet

SWEA, Swedish Women's Educational Association Inc., är en global ideell förening för svenska och svensktalande kvinnor som är eller har varit bosatta utomlands. SWEA vill värna om det svenska språket, stödja och sprida kännedom om svensk kultur och svenska traditioner, förmedla personliga och professionella kontakter, samt etablera ett nätverk Sweor emellan över hela världen. SWEA stödjer utbildning genom stipendier och olika projekt med svensk anknytning. SWEA har ca 8 000 medlemmar i 77 lokalföreningar i 34 länder på fem kontinenter. Vi har en till två internationella träffar där du har

möjlighet att träffa Sweor från andra länder under festliga omständigheter.

SWEA grundades av Agneta Nilsson i Los Angeles 1979. Prinsessan Christina, fru Magnusson, är föreningens hedersordförande. Ordförande är Siv Svensson sedan 2005 (UK).

Vill du bli medlem av SWEA i Oslo kontakta vår medlemssekreterare Christina Lauritzen Löf,
tlf. 23 11 88 12,
mob.tlf. 95 79 87 12,
e-mail
sweamedlemssekr@gmail.com

Valborgsmässoafton...

... i Svenska kyrkan, för tredje året, och nu helt outhärlig i svenska hjärtan.

Text Maud Wester

Laxen och den hemmadillstuvade potatisen hade DEN smaken som alltid, för där hade den nya arrangemangsduon A&A (Anna o Anja) anlitat företrädaren Christina LL. Men videung i vaserna och blomster i servietterna och ett imponerande tårtuppbåd och vårvällsljus utanför fönsterna till klockan 20.48 hade de fixat. Toppservice och humör till 5 stjärnor, och en imponerande vinstskörd därtill. (1)

Cathrine B kammade hem fyra stycken och Katarina S vann drömmeslan, som hon prövade att lotta vidare. Men till proteststorm, nåt ska väl arbetande styrelser ha för att SWEA Oslo nu blivit en levande entusiastförening. Vin och sång - och kvinnor är vi ju verkligen själva, nog till att glamma. (2) och (2)

"Vintern ra"

samlade rösterna kvinngent, liksom "Här är gudagott". Sen fick alla som kom för första gången stämma upp sina favoriter. De mammalediga Mette Synnerström och Signe Pedersen, med stöd från Christina Hansson och Sandra Lundberg, sjöng Lilla Idas vårvisa med "benen fulla av spring". Och senioren Liten Selmer, som varit pensionär i en månad och SWEA-medlem i två timmar, stod upp till "Den blomstertid nu kommer". Tillsammans med en annan nykomling, Anna Genfeldt samt Birgitta Lie, veteran som SWEA-ordförande i fyra år, och Patricia Bugge. (3) och (3), (4)

"Studentklassen"

ställdes vi upp i sina välslitna mössor: Maria Christophersen Hielte, Monica Olsson, Arja Hakala, Kristina Arntyr, Sissel Bache och Katarina Silfverskiöld. Med sneda kommentarer om krympande mössor och växande huvuden eller tvärtom - för det kan väl inte vara frisyren? (5)

Vitt/rött/öl/punsch? Frivolt festfolk eller försiktiga bilförare, alla sjöng lika glatt på vatten. Text Signe Pedersen och Gun Madestam vid långbordet, och Arja Hakala, Monica Sederholm, Monica Olsson vid det första runda bordet samt Anja och Anna, Camilla Olsson och Kerstin Arntyr vid det andra. (6), (7), (8)

En grupp på kaffetur stoppade upp vid kakgränsen och synade varandras urringningar med engagemang: Bl a Anne-Charlotte Rydgren, Evy Östling, Inger-Johanne Engen och Berit Lindholm hade alla varit på smyckehandel en vecka tidigare och jämförde halsprydnaderna. Se vad populära SWEA-program kan föra med sig! (9) Har vi fått med alla i bildsvepet? Undrar utsända fotograferna Maria Christophersen Hielte (i siktposition mellan Inger Andersson, Inger-Johanne Engen, Anja Sjögren och Laila Stark) samt Maud Wester in action. (10), (11)

Nu längtar vi redan till nästa träff, Festen för nya medlemmar. Och Sommarmiddagen. Och Midsommarafton.. Och.... För det är klart att sådana här svenskorgier smakar mera!